

Forblad

Kalksandsten

-

Tidsskrifter

Architekten 1926

1926

Den tyske Rigsforening af Kalksandstensfabriker anmodede i Juni Maaned iaar Tysklands Materialprøveanstalt i Berlin-Dahlem om en Udtalelse angaaende Kalksandstens Holdbarhed, spec. dens Anvendelighed til Kirkebyggeri. Denne Betænkning er nu afgivet og lyder i Oversættelse saaledes:

For Bedømmelsen af Kalksandsten som Facadesten i blank Mur og som Bærer af Puds i pudsede Bygninger foreligger et rigt Materiale af Kendsgerninger, der støtter sig ligesaavel paa mangesidige videnskabelige Undersøgelser af denne Murstensarts Egenskaber, som paa praktiske ved talrige Kalksandstensbygninger vundne Erfaringer.

Resultatet af Undersøgelserne saavel som af omfangsrige sammenlignende Forsøg med Kalksandsten og Mursten lader sig sammenfatte deri, at Kalksandstenen tilfredsstillende de Fordringer, som maa stilles til en god, holdbar Mursten, og at den især med Hensyn til sin Trykstyrke, Frostbestandighed og Bestandighed mod Ild er af samme Værdi som den efter Murstensnormerne som *Mursten af første Klasse* betegnede Sten af brændt Ler. Denne Vurdering har Erfaringerne i Praxis stadfæstet, og de i Tidens Løb opførte Kalksandstensbygninger ved deres Modstandsdygtighed saavel mod Vejrtilgængelse som mod Ildskaar tilfulde bragt Beviset for Kalksandstens Vejrbestandighed.

Hvad i *Almindelighed* Vedhængning af Pudsmørtel ved Murværk angaar, er det bekendt, at Puds kun byder Sikkerhed for varig Vedhængning, naar man tager Hensyn til Stenartens særlige Beskaffenhed ved Pudsearbejdet — navnlig til Overfladens Beskaffenhed. Prøver med Puds i denne Retning har givet til Resultat, at varig Vedhængning af al Slags Puds paa Kalksandstensvægge opnaas, naar, som det forøvrigt ogsaa foreskrives for Murstensmurværk, Fugerne forud udkradses og Murfladerne sprøjtes eller bestryges med tynd Cementvælling.

Puds paa saaledes behandlede Kalksandstensmure har vist sig lige saa holdbar, som Puds af lignende Art paa Murværk.

For Spørgsmaalene om et Bygningsværks Varighed er dets Stenmateriales Vejrbestandighed afgørende. Da Erfaringerne gaar ud paa, at Kalksandstenen i denne Retning ikke staar tilbage for Mursten af 1ste Klasse, saa foreligger der under Hensyn til dens fysiske og mekaniske Egenskaber saavel som til dens praktiske Gennemprøvning i Bygningsvæsenet ingen Grund til den Antagelse, at Kalksandstenen skulde vise sig mindre bestandig for Tidsrum af længere Varighed end allerede konstateret, end Mursten af brændt Ler.

Paa Grund af de gode Egenskaber den har vist sig at have, er der snarere Grund til at vente den samme Varighed for Kalksandstenen som for Sten af brændt Ler. Kalksandsten — forudsat at de svarer til den i Udkastet til Normer for Kalksandsten opstillede Definition og opfylder de i disse Normer stillede Fordringer — kan udtales at opfylde, hvad der kræves til Anvendelse — uanset om det er i blank Mur eller under Puds — i Bygninger der paaregnes at skulle bestaa i flere Hundrede Aar.